

[Boligministeren]

Det af Fremskridtspartiet og Socialistisk Folkeparti den 23. februar 1990 fremsatte B 64 tog sigte på at skadesløsholde personer, der bor i ejerlejligheder eller andelslejligheder, og som er kommet i en økonomisk klemme i forbindelse med domstolsbeslutninger. De pågældende har nok krav på at få anvist en erstatningsbolig, men havde ved domstolsbeslutningen enten mistet den i boligen investerede formue eller måttet fortsætte med at nedbringe gælden i den.

I beretning af 23. maj 1990 over B 64 tog Folketingets Boligudvalg til efterretning, at boligministeren under førstebehandlingen af beslutningsforslaget tilkendegav, at regeringen i efteråret ville fremsætte forslag om ændring af byfornyelsesloven med det i B 64 angivne formål.

Nærværende lovforslag er en udmøntning af Boligministerens ovennævnte tilkendegivelse.

Efter forslaget ydes der tilskud til de indehavere af ejerlejligheder, andelsboliger, boligaktieselskabslejligheder og anpartslejligheder, hvis bolig udsættes for en værdiforringelse som følge af en domstolsbeslutning. Tilskuddet ydes ud fra en rimelighedsbetragtning og er ikke udslag af nogen forpligtelse til at yde tabserstatning. Domstolsbeslutning anses fortsat ikke som ekspropriation, og domstolsbeslutning falder således fortsat uden for den grundlovssikrede ret til erstatning som følge af ekspropriation.

Tilskuddet vil efter gældende skatteregler være skattepligtigt, men der vil i ligningsloven blive søgt tilvejebragt den fornødne hjemmel til skattefritagelse.

Lovforslaget vil ikke indebære merudgifter for stat eller kommuner, idet udgifterne til den foreslåede tilskudsordning afholdes inden for de aktivitetsrammer, der årligt afsættes på finansloven til byfornyelse og sanering.

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg skal tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand samt lov om social pension. (Delegation til selvejende institutioner, betaling for midlertidigt ophold, udbetaling af pension m.v.).

(Lovforslag nr. L 54).

Som led i vedtagelsen af L 120 (ældrepakken) i 1987 blev det fastsat, at der inden udgangen af 1990 skal fremsættes forslag til revision af reglerne om ydelser og betaling for beboere i plejehjem.

Lovforslaget indeholder følgende:

1. Forslag om at indføre en adgang for kommunalbestyrelsen og amtsrådet til at delegerer visse beføjelser til en selvejende institution.
2. Forlængelse af ordningen med pensionsudbetaling til plejehjemsbeboere som frivillig ordning i endnu 2 år.
3. Indførelse af en adgang for kommunalbestyrelsen til at opkræve betaling for midlertidigt døgnophold.
4. Udvidelse af pensionsudbetalingsordningen til også at omfatte beboere på § 112-institutioner.
5. Ændring i reglerne i lov om social pension om udbetaling af erhvervsudygtighedsbeløb og bistands-/plejetillæg.

Delegation af kompetence til selvejende institutioner.

Delegation af beslutningskompetence efter bistandsloven til en selvejende institution kræver lov hjemmel. Det foreslås at tilvejebringe denne hjemmel for såvel kommunalbestyrelsen som amtsrådet.

Med forslaget om en generel hjemmel i bistandsloven bliver det muligt for alle kommuner og amtskommuner at overlade en række opgaver efter bistandsloven med tilknytning til institutionsdriften til de enkelte institutioner, uanset om de er kommunale eller selvejende, og uanset om opgaven består i at træffe afgørelser.

Med den foreslåede bestemmelse bliver kommunerne friere stillet med hensyn til tilrettelæggelsen af f.eks. integrerede døgnplejeordninger i tilslutning til eksisterende institutioner, hvad enten de drives som kommunale eller som selvejende.

Den selvejende institution udøver beføjelserne på kommunalbestyrelsens vegne og er ved udøvelsen af disse beføjelser forpligtet til at følge kommunalbestyrelsens anvisninger.

Pensionsudbetaling til beboere i kommunale plejehjem.

Med henblik på lovrevisionen foretog Socialstyrelsen en undersøgelse af ordningen med pensionsudbetaling i plejehjem, der blev indført med virkning fra 1. januar 1989 som en del af ældrepakken.

[Socialministeren]

Sammenfattende tyder erfaringerne fra undersøgelsen på, at der er stor tilfredshed med ordningen hos beboere, personale og pårørende, når den har været godt forberedt med inddragelse af alle parter i hele forløbet. Pensionsudbetaling sætter ofte gang i lysten til at eksperimenterer med nye plejeformer, arbejdsrutiner, aktiviteter og holdninger, således at plejehjemmene får et nyt indhold. Beboerne vælger selv at sørge for flere og flere ydelser. De ydelser, som oftest fravælges, er beklædning, frisør og enkeltstående måltider. Undersøgelsen viser, at det tager lang tid at etablere en ordning, der fungerer tilfredsstillende for alle parter. Som konsekvens heraf er det vigtigt at give den nødvendige tid til indførelse af ordningen, herunder diskussioner om indholdet i ordningen, beregning af de økonomiske konsekvenser for den enkelte beboer og administrative ændringer i social- og sundhedsforvaltningerne m.m. Specielt har undersøgelsen vist, at den nødvendige holdningsændring hos såvel beboere som personale kræver lang forberedelsestid.

På denne baggrund lægges der i lovforslaget op til, at den midlertidige frivillige ordning fortsætter i 1991 og 1992, hvorefter loven tages op til revision inden udgangen af 1992 med henblik på udformning af den permanente ordning. Herved kan de yderligere erfaringer, som måtte blive indhøstet under den forlængede frivillige ordning, indgå ved udformningen af den permanente ordning.

Det foreslås i tilslutning til forlængelsen af ordningen at nedsætte de kompensationsbeløb, der udbetales til kommunerne efter § 136, idet Socialstyrelsens undersøgelse viste, at kommunerne på grund af kompensationsbeløbets størrelse har haft en betydelig fortjeneste ved ordningen.

Betaling for midlertidigt døgnophold.

Udbygningen af hjemme- og døgnplejeordningen har i væsentlig grad forbedret mulighederne for, at gamle kan blive boende i eget hjem. Dette udelukker imidlertid ikke, at der kan opstå behov for lejlighedsvis aflastning eller genoptræning.

Da de gældende betalingsregler vedrørende ophold i plejehjem ikke skønnes egnede ved midlertidige aflastningsophold og lignende, foreslås det at indføre retningslinjer for fastsættelse af betaling for midlertidigt døgnophold.

Udvidelse af pensionsudbetalingsordningen til også at omfatte beboere på institutioner for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap og særlige plejehjem efter bistandslovens § 112, stk. 1 og 2.

På baggrund af de positive erfaringer med pensionsudbetaling til beboere i kommunale plejehjem foreslås, at der skabes mulighed for pensionsudbetaling til beboere på § 112-institutionerne.

I lovforslaget lægges op til en forsøgsordning helt parallel med § 85 a-ordningen omfattende såvel døgninstitutioner for personer med fysiske eller psykiske handicap efter bistandslovens § 112, stk. 1, som særlige plejehjem efter bistandslovens § 112, stk. 2. Kun hele institutioner skal kunne indgå i ordningen. Beboerne betaler i videst muligt omfang for ydelserne i forbindelse med institutionsopholdet med mulighed for at fravælge de enkelte ydelser. Den kvalificerede pleje og behandling, som er forudsat i § 112-institutionerne, er gratis og kan ikke fravælges. De fleste beboere vil få et væsentlig større beløb til fri disposition ved indførelsen af den nye betalingsordning, og der sikres beboerne en disponibel indtægt – efter betaling af samtlige ydelser – der mindst svarer til beløbet til personlige fornødenheder.

Det foreslås, at ordningen etableres for en to-årig periode startende 1. juli 1991, og at reglerne om pensionsudbetaling til beboere på § 112-institutioner tages op til vurdering med henblik på revision på grundlag af erfaringerne i 1991 og 1992.

Ændringer i pensionsloven.

Det foreslås, at der indføres en bestemmelse, så bistands- og plejetillæg og erhvervsudygthedsbeløb inddrages for samtlige personer i kommunale plejehjem og døgninstitutioner efter bistandslovens § 112 bortset fra aflastningspladser og særlige plejehjem, der er bestemt til periodevis indlæggelse til rekreation og behandling.

Indførelse af nye betalingsformer kan med uændrede bestemmelser om bistands- og plejetillæg føre til, at disse udbetales, uanset at behovet for bistand og pleje er dækket ind gennem institutionsopholdet m.v. På denne måde vil institutionsbeboerne kunne få en urimelig positiv særstilling i forhold til hjemmeboende, der typisk må betale for den medhjælp, der

[Socialministeren]

supplerer de sædvanlige offentlige servicetilbud.

Fortsat udbetaling af erhvervsudygtighedsbeløb ville på længere sigt stille sig hindrende i vejen for en udvidelse af ordningen inden for de økonomiske rammer.

Herudover indeholder lovforslaget enkelte forslag til mindre tekniske ændringer af pensionsloven.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Herved har jeg den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om æg og ægprodukter.
(Lovforslag nr. L 55).

Forslaget sigter bl.a. på at skabe grundlag for at gennemføre Rådets direktiv fra juni 1989 om hygiejne- og sundhedsproblemer i forbindelse med produktion og markedsføring af ægprodukter. I den gældende lov savnes der på visse punkter hjemmel til at gennemføre direktivet. Det gælder blandt andet krav om virksomhedernes egenkontrol, bestemmelser om produkternes transport og om personalets helbredstilstand. Direktivet indeholder desuden regler om senere fastsættelse af Fællesskabsbestemmelser om restkoncentrationer af skadelige stoffer i ægprodukter. Direktivet skal gennemføres senest den 31. december 1991.

Med lovforslaget foreslås desuden en systematisk forenkling af den gældende lovgivning på ægområdet. Lovforslaget er i modsætning til den gældende lov afgrænset til kun at angå æg som levnedsmiddel og ikke som avlsmateriale. Denne afgrænsning er foretaget for at adskille regler vedrørende levnedsmidler fra regler, der angår det husdyrsydomsmæssige og avlstekniske område, som er omfattet af husdyrsydomsloven og lov om omsætning af husdyr.

Endelig er den gældende lov, der er fra 1947 med seneste ændring i 1972, i det hele taget ikke tidssvarende, hvorfor det som et led i en almindelig modernisering og som et led i regeringens afbureaukratiseringsprogram er fundet hensigtsmæssigt at foreslå en ny lov på området.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, anbefaler jeg forslaget til Tingets velvillige behandling.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Indførelse af stempelfrihed ved ombytning af realkreditlån og realkreditlignende lån mellem realkreditinstitutter m.v. samt ved optagelse af nye lån hos disse til indfrielse af gamle realkreditlån eller realkreditlignende lån).

(Lovforslag nr. L 57).

Efter lovforslaget vil optagelse af nye realkreditlån eller realkreditlignende lån til indfrielse af et andet realkreditlån eller realkreditlignende lån blive fritaget for stempelafgift.

Hidtil har det kun været muligt stempelfrit at skifte serie eller afdeling inden for samme realkreditinstitut.

Bestemmelsen kan bl.a. finde anvendelse på skift mellem obligationslån, kontantlån og indekslån. Optagelse af nye lån vil kun være stempelfri i det omfang, de optages til indfrielse af gamle lån.

Lån ydet af det nye institut skal under alle omstændigheder på ydelsestidspunktet respektere gældende lånegrænser.

I forbindelse med optagelse af sådanne lån vil det blive muligt at få lån til dækning af udgifterne herved. Denne del af låneoptagelsen vil også kunne ske stempelfrit.

Lånefinansiering af de nævnte udgifter forudsætter efterstående panthaveres samtykke, hvis dette ikke allerede fremgår af pantebrevsbestemmelserne.

Forslaget skønnes ikke at medføre noget nævneværdigt egentligt provenutab, da det må antages, at stempelfriheden vil være en forudsætning for, at der i væsentligt omfang vil ske overflytning mellem realkreditinstitutter m.v.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til Tingets velvillige og hurtige behandling.

Lysholm Christensen (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af filmloven.
(Lovforslag nr. L 56).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.